

Presidència de la Generalitat

ACORD de 17 de juny de 2022, del Consell, pel qual s'aprova el Pla Sectorial de Finançament Bàsic del Fons de Cooperació Municipal. [2022/7292]

La Constitució Espanyola garanteix, en l'article 140, l'autonomia dels municipis i determina, en l'article 142, que les Hisendes locals hauran de disposar dels mitjans suficients per a l'exercici de les funcions que la llei atribueix a les Corporacions respectives.

El principi de suficiència financera suposa la necessitat que les administracions públiques estiguen dotades de poder financer «suficient» per a l'execució de les seues competències materials. Aquesta suficiència, en el vessant de l'ingrés públic, comporta també, en el cas de les Entitats Locals, no sols que puguen establir el seu propi sistema de recursos, sinó que, a més, tals recursos siguen d'una quantia «suficient» per a afrontar les polítiques públiques en matèries de la seua competència.

En la Comunitat Valenciana, l'Estatut d'Autonomia estableix, en l'apartat 3 de l'article 64, que, per a potenciar l'autonomia local sobre la base del principi de subsidiarietat, per Llei de les Corts, es crearà el Fons de Cooperació Municipal de la Comunitat Valenciana amb els mateixos criteris que el fons estatal.

En compliment d'aquest mandat estatutari, en l'article 201 de la Llei 8/2010, de 23 de juny, de la Generalitat, de règim local de la Comunitat Valenciana, es va crear formalment el Fons de Cooperació Municipal de la Comunitat Valenciana. Aquest precepte va ser derogat per la Llei 5/2021, de 5 de novembre, reguladora del Fons de Cooperació Municipal dels Municipis i Entitats Locals Menors de la Comunitat Valenciana, que disposa, en l'article 5, que, amb l'obligació de fixar un sistema estable i permanent de finançament de la Generalitat i les diputacions provincials als municipis i les entitats locals menors que presten serveis públics essencials des de la proximitat, i amb la finalitat de garantir la cobertura de les necessitats bàsiques de la ciutadania en el marc de les seues competències, el Consell de la Generalitat, com a òrgan de coordinació, haurà d'aprovar durant el primer semestre de cada exercici, amb la participació de la comissió de col·laboració i coordinació prevista en aquesta llei, en la qual participen les diputacions provincials amb la finalitat d'harmonitzar els interessos públics afectats, el Pla sectorial de finançament bàsic del Fons de Cooperació Municipal per al següent exercici.

La Comissió de col·laboració i coordinació del Fons de Cooperació Municipal de la Comunitat Valenciana és l'òrgan de participació encarregat de la implementació, el seguiment i el control de l'execució anual del Fons. La seua composició és la regulada en l'article 11 de la Llei 5/2021.

La Direcció General d'Administració Local va elaborar una proposta de Pla sectorial de finançament bàsic del Fons de Cooperació Municipal per a l'exercici 2023 amb el contingut exigít per la llei, i aquesta ha estat sotmesa a la Comissió de col·laboració i coordinació del Fons de Cooperació Municipal de la Comunitat Valenciana, la qual, en la sessió telemàtica realitzada el 5 de maig de 2022, de conformitat amb els articles 5 i 12 de la Llei 5/2021, i mitjançant acord adoptat per la majoria absoluta de les persones que són membres de la Comissió, ha pres coneixement i ha acceptat el Pla sectorial de finançament bàsic del Fons de Cooperació Municipal per a l'exercici 2023.

De conformitat amb el que s'ha exposat abans i amb allò que preveu l'article 5 de la Llei 5/2021, de 5 de novembre, reguladora del Fons de Cooperació Municipal dels Municipis i Entitats Locals Menors de la Comunitat Valenciana, i a proposta del president de la Generalitat, en virtut de la competència en matèria d'administració local que li atribueix el Decret 5/2019, de 16 de juny, del president de la Generalitat, pel qual es determinen el nombre i la denominació de les conselleries, i les seues atribucions, el Consell, amb la deliberació prèvia en la sessió de 17 de juny de 2022,

ACORDA

Aprovar el Pla Sectorial de Finançament Bàsic del Fons de Cooperació Municipal, que figura com annex d'aquest acord.

Presidencia de la Generalitat

ACUERDO de 17 de junio de 2022, del Consell, por el que se aprueba el Plan Sectorial de Financiación Básica del Fondo de Cooperación Municipal. [2022/7292]

La Constitución Española garantiza, en su artículo 140, la autonomía de los municipios y determina, en su artículo 142, que las Haciendas locales deberán disponer de los medios suficientes para el ejercicio de las funciones que la ley atribuye a las Corporaciones respectivas.

El principio de suficiencia financiera supone la necesidad de que las administraciones públicas estén dotadas de poder financiero "suficiente" para la ejecución de sus competencias materiales. A esta suficiencia, desde el punto de vista del ingreso público, comporta también, en el caso de las Entidades Locales, no solo que puedan establecer su propio sistema de recursos, sino que, además, tales recursos sean de una cuantía "suficiente" para afrontar las políticas públicas en materias de su competencia.

En la Comunidad Valenciana, el Estatuto de Autonomía establece, en el apartado 3 del artículo 64, que, para potenciar la autonomía local sobre la base del principio de subsidiariedad, por Ley de Les Corts, se creará el Fondo de Cooperación Municipal de la Comunidad Valenciana con los mismos criterios que el fondo estatal.

En cumplimiento de aquest mandat estatutari, en el artículo 201 de la Ley 8/2010, de 23 de junio, de la Generalitat, de régimen local de la Comunidad Valenciana, se creó formalmente el Fondo de Cooperación Municipal de la Comunidad Valenciana. Aquest precepte fue derogado por la Ley 5/2021, de 5 de noviembre, reguladora del Fondo de Cooperación Municipal de los Municipios y Entidades Locales Menores de la Comunidad Valenciana, que dispone, en su artículo 5, que, con la obligación de fijar un sistema estable y permanente de financiación de la Generalitat y las diputaciones provinciales a los municipios y las entidades locales menores que prestan servicios públicos esenciales desde la proximidad, y con el fin de garantizar la cobertura de las necesidades básicas de la ciudadanía en el marco de sus competencias, el Consell de la Generalitat, como órgano de coordinación, deberá aprobar durante el primer semestre de cada ejercicio, con la participación de la comisión de colaboración y coordinación prevista en esta ley, en la cual participan las diputaciones provinciales con la finalidad de armonizar los intereses públicos afectados, el Plan sectorial de financiación básica del Fondo de Cooperación Municipal para el siguiente ejercicio.

La Comisión de colaboración y coordinación del Fondo de Cooperación Municipal de la Comunidad Valenciana es el órgano de participación encargado de la implementación, el seguimiento y el control de la ejecución anual del Fondo. Su composición es la regulada en el artículo 11 de la Ley 5/2021.

La Dirección General de Administración Local elaboró una propuesta de Plan sectorial de financiación básica del Fondo de Cooperación Municipal para el ejercicio 2023 con el contenido exigido por la ley, y aquesta ha sido sometida a la Comisión de colaboración y coordinación del Fondo de Cooperación Municipal de la Comunidad Valenciana, la cual, en la sesión telemática realizada el 5 de mayo de 2022, de conformidad con los artículos 5 y 12 de la Ley 5/2021, y mediante acuerdo adoptado por la mayoría absoluta de las personas que son miembros de la Comisión, ha tomado conocimiento y ha aceptado el Plan sectorial de financiación básica del Fondo de Cooperación Municipal para el ejercicio 2023.

De conformidad con lo que se ha expuesto anteriormente y con lo que prevé el artículo 5 de la Ley 5/2021, de 5 de noviembre, reguladora del Fondo de Cooperación Municipal de los Municipios y Entidades Locales Menores de la Comunidad Valenciana, y a propuesta del presidente de la Generalitat, en virtud de la competencia en materia de administración local que le atribuye el Decreto 5/2019, de 16 de junio, del presidente de la Generalitat, por el que se determinan el número y la denominación de las consellerías, y sus atribuciones, el Consell, previa deliberación en la sesión del 17 de junio de 2022,

ACUERDA

Aprobar el Plan Sectorial de Financiación Básica del Fondo de Cooperación Municipal, que figura como anexo de aquest acuerdo.

ANNEX

PLA SECTORIAL DE FINANÇAMENT BÀSIC DEL FONDS DE COOPERACIÓ MUNICIPAL

(Art. 5 Llei 5/2021, de 5 de novembre, de la Generalitat, reguladora del Fons de Cooperació Municipal dels Municipis i Entitats Locals Menors de la Comunitat Valenciana).

CONTINGUT DEL PLA:

1. INTRODUCCIÓ
2. MARC LEGAL
3. ANÀLISI DE LA SITUACIÓ DE FINANÇAMENT DELS MUNICIPIS I ELM DE LA CV.
4. FIXACIÓ D'OBJECTIUS I PRIORITATS ESTRATÈGIQUES.
5. QUANTIES GLOBALES A APORTAR PER LA GENERALITAT I PER CADA DIPUTACIÓ PROVINCIAL
6. ALTRES DIRECTRIUS DE COORDINACIÓ.

1. INTRODUCCIÓ

La Llei 5/2021, de 5 de novembre, disposa en el seu article 5 que, amb l'obligació de fixar un sistema estable i permanent de finançament de la Generalitat i les diputacions provincials als municipis i les entitats locals menors que presten serveis públics essencials des de la proximitat, i amb la finalitat de garantir la cobertura de les necessitats bàsiques de la ciutadania en el marc de les seues competències, el Consell de la Generalitat, com a òrgan de coordinació, haurà d'aprovar durant el primer semestre de cada exercici, amb la participació de la comissió de col·laboració i coordinació prevista en aquesta llei en la que participen les diputacions provincials amb la finalitat d'harmonitzar els interessos públics afectats, el Pla sectorial de finançament bàsic del Fons de Cooperació Municipal per al següent exercici.

Pel que fa al contingut del pla, aquest ha de contindre conforme a les dades oficials l'1 de gener de l'exercici en què s'aprova una anàlisi de la situació de finançament dels municipis i les entitats locals menors de la Comunitat Valenciana, la fixació dels objectius i de les prioritats estratègiques d'aquesta acció pública, la determinació de les quanties globals a aportar per la Generalitat i cada diputació provincial i la resta de directrius de coordinació necessàries que es puguen preveure reglamentàriament.

2. MARC LEGAL APLICABLE

La normativa bàsica estatal contempla la possibilitat que les comunitats autònomes assumisquen potestats de coordinació de les diputacions provincials en el marc dels articles 10.2 i 59 de la Llei 7/1985, LRBRLL.

Així, l'article 10 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les Bases del Règim Local (LRBRLL) disposa en el seu punt 2 que «procedirà la coordinació de les competències de les entitats locals entre si i, especialment, amb les de les restants administracions públiques, quan les activitats o els serveis locals transcendisquen l'interés propi de les corresponents entitats, incidisquen o condicionen rellevantment els d'aquestes administracions o siguen concurrents o complementaris dels d'aquestes», i en el punt 4 que «les funcions de coordinació seran compatibles amb l'autonomia de les Entitats Locals».

I l'article 59 de la mateixa llei disposa «a fi d'assegurar la coherència de l'actuació de les administracions públiques, en els supòsits previstos en el número 2 de l'article 10 i per al cas que aquesta fi no puga aconseguir-se pels procediments contemplats en els articles anteriors o aquests resultaren manifestament inadequats per raó de les característiques de la tasca pública de què es tracte – es refereix en aquest punt a les tècniques de cooperació, voluntàries-contemplades en els articles anteriors–, les lleis de l'Estat i les de les comunitats autònomes, reguladores dels diferents sectors de l'acció pública, podran atribuir al Govern de la Nació, o al Consell de Govern, la facultat de coordinar l'activitat de l'administració local i, especialment, de les diputacions provincials en l'exercici de les seues competències».

Per tant, la LRBRLL ha previst la possibilitat d'atribuir la facultat de coordinar l'activitat de les diputacions provincials en l'exercici de les seues competències a la Comunitat Autònoma.

ANEXO

PLAN SECTORIAL DE FINANCIACIÓN BÁSICA DEL FONDO DE COOPERACIÓN MUNICIPAL

(Art. 5 Ley 5/2021, de 5 de noviembre, de la Generalitat, reguladora del Fondo de Cooperación Municipal de los Municipios y Entidades Locales Menores de la Comunitat Valenciana).

CONTENIDO DEL PLAN:

1. INTRODUCCIÓN
2. MARCO LEGAL
3. ANÁLISIS DE LA SITUACIÓN DE FINANCIACIÓN DE LOS MUNICIPIOS Y ELM DE LA CV.
4. FIJACIÓN DE OBJETIVOS Y PRIORIDADES ESTRATÉGICAS.
5. CUANTÍAS GLOBALES A APORTAR POR LA GENERALITAT Y POR CADA DIPUTACIÓN PROVINCIAL
6. OTRAS DIRECTRICES DE COORDINACIÓN.

1. INTRODUCCIÓN

La Ley 5/2021, de 5 de noviembre, dispone en su artículo 5 que, con la obligación de fijar un sistema estable y permanente de financiación de la Generalitat y las diputaciones provinciales en los municipios y las entidades locales menores que prestan servicios públicos esenciales desde la proximidad, y con el fin de garantizar la cobertura de las necesidades básicas de la ciudadanía en el marco de sus competencias, el Consell de la Generalitat, como órgano de coordinación, deberá aprobar durante el primer semestre de cada ejercicio, con la participación de la comisión de colaboración y coordinación prevista en esta ley en la que participan las diputaciones provinciales con el fin de armonizar los intereses públicos afectados, el Plan sectorial de financiación básica del Fondo de Cooperación Municipal para el siguiente ejercicio.

En cuanto al contenido del plan, aquest debe contener, conforme a los datos oficiales a 1 de enero del ejercicio en que se apruebe, un análisis de la situación de financiación de los municipios y las entidades locales menores de la Comunitat Valenciana, la fijación de los objetivos y de las prioridades estratègiques de esta acción pública, la determinación de las cuantías globales a aportar por la Generalitat y cada diputación provincial y el resto de directrices de coordinación necesarias que se puedan prever reglamentariamente.

2. MARCO LEGAL APLICABLE

La normativa básica estatal contempla la posibilidad de que las comunidades autónomas asuman potestades de coordinación de las diputaciones provinciales en el marco de los artículos 10.2 y 59 de la Ley 7/1985, LRBRLL.

Así, el artículo 10 de la Ley 7/1985, de 2 de abril, reguladora de las Bases del Régimen Local (LRBRLL) dispone, en su punto 2, que «procederá la coordinación de las competencias de las entidades locales entre sí y, especialmente, con las de las restantes administraciones públicas, cuando las actividades o los servicios locales trasciendan el interés propio de las correspondientes entidades, incidan o condicionan relevantemente los de estas administraciones o sean concurrentes o complementarios de los de estas», y en el punto 4 que «las funciones de coordinación serán compatibles con la autonomía de las Entidades Locales».

Y el artículo 59 de la misma ley dispone que «a fin de asegurar la coherencia de la actuación de las administraciones públicas, en los supuestos previstos en el número 2 del artículo 10 y para el caso de que aquest fin no pueda conseguirse por los procedimientos contemplados en los artículos anteriores o aquests resultaran manifestamente inadecuados por razón de las características de la tarea pública de que se trate – se refiere en aquest punto a las técnicas de cooperació, voluntarias, contempladas en los artículos anteriores–, las leyes del Estado y las de las comunidades autónomas, reguladoras de los diferentes sectores de la acción pública, podrán atribuir al Gobierno de la Nación, o al Consejo de Gobierno, la facultad de coordinar la actividad de la administración local y, especialmente, de las diputaciones provinciales en el ejercicio de sus competencias».

Por lo tanto, la LRBRLL ha previsto la posibilidad de atribuir la facultad de coordinar la actividad de las diputaciones provinciales en el ejercicio de sus competencias a la comunidad autónoma.

Pel que fa a la Comunitat Valenciana, l'apartat 3 de l'article 66 de l'Estatut d'Autonomia assenyalava que «la Generalitat coordinarà les funcions pròpies de les diputacions provincials que siguen d'interès general de la Comunitat Valenciana». Així, aquest precepte estableix, en línia amb el que preveu la normativa bàsica estatal, la possibilitat de coordinar a les diputacions provincials quan concórrega un interès general supralocal o comunitari, perquè amb l'atribució de facultats de coordinació es pretén protegir interessos supralocals.

La facultat de coordinació, en la mesura en què permet sotmetre als ens coordinats a un «poder de direcció», constitueix, en paraules del Tribunal Constitucional (STC 109/1998, de 21 de maig), «un mecanisme d'intervenció que té una evident afectació sobre l'autonomia local». Aquesta possibilitat d'afectació de l'autonomia és la que exigeix la presència de límits a la funció de coordinació. Límits que, tant en la doctrina constitucional com en la pròpia legislació bàsica, han quedat concretats en una sèrie d'exigències substantives i procedimentals que s'imposen a tota regulació de la facultat de coordinació.

Així, el citat article 59 de la LRBRL reconeix a la Comunitat Autònoma la facultat de coordinar l'activitat de l'administració local i, especialment, de les diputacions provincials en l'exercici de les seues competències, i especifica el pressupost i les condicions als quals, en tot cas, haurà d'ajustar-se l'exercici de tal facultat coordinadora. Aquest article, en el seu punt 1, que es remet a l'article 10.2 LRBRL, exigeix, d'una banda, que les activitats o els serveis locals transcendisquen l'interès propi de les corresponents entitats (locals), incidisquen o condicionen rellevantment els d'aquestes administracions (la comunitat autònoma) o siguen concurrents o complementaris dels d'aquestes, i per un altre, que la coherència de l'actuació de les administracions públiques no pugui aconseguir-se pels procediments de cooperació voluntària o aquests resultaren inadequats per raó de les característiques de la tasca pública de què es tracte.

A més, l'esmentat article 59.1 de la LRBRL estableix una sèrie d'exigències procedimentals perquè pugui establir-se una facultat autònoma de coordinació sobre les diputacions provincials, que impliquen que els ens coordinats coneguen, amb caràcter previ, com es desenvoluparà aquella. Així, preveu que tal coordinació ha de realitzar-se «mitjançant la definició concreta i en relació amb una matèria, servei o competència determinats dels interessos generals o comunitaris, a través de plans sectorials per a la fixació dels objectius i la determinació de les prioritats de l'acció pública en la matèria corresponent», la qual cosa suposa l'exigència de realitzar la coordinació a través d'un determinat i concret instrument com és aquest pla.

I aquest pla ha de tramitar-se, com ja s'ha indicat, amb la participació de les administracions o entitats afectades, participació que té com a finalitat l'harmonització dels interessos públics en presència; el que, com assenyalava el Tribunal Constitucional, en la Sentència 82/2020, «suposa una garantia de l'autonomia local, perquè implica, d'una banda, la participació dels ens locals en la tramitació del pla i, per una altra, que qualsevol desviació respecte dels interessos locals manifestats mitjançant la seua participació en l'elaboració d'aquell, només podria justificarse en l'harmonització dels interessos públics en presència.»

3. ANÀLISI DE LA SITUACIÓ DE FINANÇAMENT DELS MUNICIPIS I ELM DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Aquest punt té per objecte analitzar certes magnituds de les hisendes locals de la Comunitat Valenciana a partir de les últimes dades disponibles en l'Oficina Virtual d'Entitats Locals del Ministeri d'Hisenda i Funció Pública que són els corresponents a la liquidació de l'exercici 2020.

A l'efecte de l'àmbit subjectiu, es mostra a continuació els municipis i entitats locals menors de la Comunitat Valenciana segons els trams de població a 1 de gener de 2022.

Por lo que se refiere a la Comunitat Valenciana, el apartado 3 del artículo 66 del Estatuto de Autonomia señala que «la Generalitat coordinará las funciones propias de las diputaciones provinciales que sean de interés general de la Comunitat Valenciana». Así, aquest precepte establece, en línea con lo que prevé la normativa básica estatal, la posibilidad de coordinar a las diputaciones provinciales cuando concorra un interés general supralocal o comunitario, porque con la atribución de facultades de coordinación se pretende proteger intereses supralocales.

La facultad de coordinación, en la medida en que permite someter a los entes coordinados a un «poder de dirección», constituye, en palabras del Tribunal Constitucional (STC 109/1998, de 21 de mayo), «un mecanismo de intervención que tiene una evidente afectación sobre la autonomía local». Aquesta possibilitat d'afectació de la autonomia és la que exige la presencia de límites a la función de coordinación. Límites que, tanto en la doctrina constitucional como en la propia legislación básica, han quedado concretados en una serie de exigencias sustantivas y procedimentales que se imponen a toda regulación de la facultad de coordinación.

Así, el citado artículo 59 de la LRBRL reconoce a la comunidad autónoma la facultad de coordinar la actividad de la administración local y, especialmente, de las diputaciones provinciales en el ejercicio de sus competencias, y especifica el presupuesto y las condiciones a las que, en todo caso, deberá ajustarse el ejercicio de tal facultad coordinadora. Aquest artículo, en su punto 1, que se remite al artículo 10.2 LRBRL, exige, por un lado, que las actividades o los servicios locales trasciendan el interés propio de las correspondientes entidades (locales), incidan o condicionen relevantemente los de estas administraciones (la comunidad autónoma) o sean concurrentes o complementarios de los de estas, y por otro, que la coherencia de la actuación de las administraciones públicas no pueda conseguirse por los procedimientos de cooperación voluntaria o aquests resultaran inadecuados por razón de las características de la tarea pública de que se trate.

Además, el mencionado artículo 59.1 de la LRBRL establece una serie de exigencias procedimentales para que pueda establecerse una facultad autonómica de coordinación sobre las diputaciones provinciales, que impliquen que los entes coordinados conozcan, con carácter previo, cómo se desarrollará aquella. Así, prevé que tal coordinación tiene que realizarse «mediante la definición concreta y en relación con una materia, servicio o competencia determinados de los intereses generales o comunitarios, a través de planes sectoriales para la fijación de los objetivos y la determinación de las prioridades de la acción pública en la materia correspondiente», lo que supone la exigencia de realizar la coordinación a través de un determinado y concreto instrumento como es aquest Plan.

Y aquest plan ha de tramitarse, como ya se ha indicado, con la participación de las administraciones o entidades afectadas, participación que tiene como finalidad la armonización de los intereses públicos en presencia; lo que, como señala el Tribunal Constitucional, en la Sentencia 82/2020, «supone una garantía de la autonomía local, porque implica, por un lado, la participación de los entes locales en la tramitación del plan y, por otro, que cualquier desviación respecto de los intereses locales manifestados mediante su participación en la elaboración de aquel, solo podría justificarse en la armonización de los intereses públicos en presencia.»

3. ANÁLISIS DE LA SITUACIÓN DE FINANCIACIÓN DE LOS MUNICIPIOS Y ELM DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Aquest punto tiene por objeto analizar ciertas magnitudes de las haciendas locales de la Comunitat Valenciana a partir de los últimos datos disponibles en la Oficina Virtual de Entidades Locales del Ministerio de Hacienda y Función Pública que son los correspondientes a la liquidación del ejercicio 2020.

A efectos del ámbito subjetivo, se muestran a continuación los municipios y entidades locales menores de la Comunitat Valenciana según los tramos de población a 1 de enero de 2022.

Trams de població	Municipis i ELM		Població		Núm. habitants			Concentració població per estrats		
	Núm.	% s/Total	Núm.	% s/Total	ALACANT	CASTELLÓ	VALÈNCIA	ALACANT	CASTELLÓ	VALÈNCIA
De 1 a 500	145	26,41 %	33.162	0,66 %	7.878	12.013	13.271	23,76 %	36,23 %	40,02 %
De 501 a 1.000	81	14,75 %	55.690	1,10 %	14.179	17.278	24.233	25,46 %	31,03 %	43,51 %
De 1.001 a 2.000	80	14,57 %	109.945	2,17 %	19.986	23.159	66.800	18,18 %	21,06 %	60,76 %
De 2.001 a 5.000	86	15,66 %	266.404	5,27 %	58.716	29.989	177.699	22,04 %	11,26 %	66,70 %

De 5.001 a 10.000	56	10,20 %	416.810	8,24 %	163.370	63.442	189.998	39,20 %	15,22 %	45,58 %
De 10.001 a 20.000	36	6,56 %	497.897	9,84 %	149.615	42.675	305.607	30,05 %	8,57 %	61,38 %
De 20.001 a 50.000	50	9,11 %	1.393.368	27,55 %	495.018	174.789	723.561	35,53 %	12,54 %	51,93 %
De 50.001 a 100.000	11	2,00 %	751.020	14,85 %	401.491	51.130	298.399	53,46 %	6,81 %	39,73 %
Más de 100.000	4	0,73 %	1.533.842	30,32 %	571.509	172.589	789.744	37,26 %	11,25 %	51,49 %
TOTAL	549	100 %	5.058.138	100 %	1.881.762	587.064	2.589.312			

* * * * *

Tramos de población	Municipios y ELM		Población		Núm. habitantes			Concentración población por estratos		
	Núm.	% s/Total	Núm.	% s/Total	ALICANTE	CASTELLÓN	VALENCIA	ALICANTE	CASTELLÓN	VALENCIA
De 1 a 500	145	26,41 %	33.162	0,66 %	7.878	12.013	13.271	23,76 %	36,23 %	40,02 %
De 501 a 1.000	81	14,75 %	55.690	1,10 %	14.179	17.278	24.233	25,46 %	31,03 %	43,51 %
De 1.001 a 2.000	80	14,57 %	109.945	2,17 %	19.986	23.159	66.800	18,18 %	21,06 %	60,76 %
De 2.001 a 5.000	86	15,66 %	266.404	5,27 %	58.716	29.989	177.699	22,04 %	11,26 %	66,70 %
De 5.001 a 10.000	56	10,20 %	416.810	8,24 %	163.370	63.442	189.998	39,20 %	15,22 %	45,58 %
De 10.001 a 20.000	36	6,56 %	497.897	9,84 %	149.615	42.675	305.607	30,05 %	8,57 %	61,38 %
De 20.001 a 50.000	50	9,11 %	1.393.368	27,55 %	495.018	174.789	723.561	35,53 %	12,54 %	51,93 %
De 50.001 a 100.000	11	2,00 %	751.020	14,85 %	401.491	51.130	298.399	53,46 %	6,81 %	39,73 %
Más de 100.000	4	0,73 %	1.533.842	30,32 %	571.509	172.589	789.744	37,26 %	11,25 %	51,49 %
TOTAL	549	100 %	5.058.138	100 %	1.881.762	587.064	2.589.312			

El total de la columna «Municipis i ELM» inclou els 542 municipis i les 7 Entitats Locals Menors de la Comunitat. El desglose per províncies és el següent:

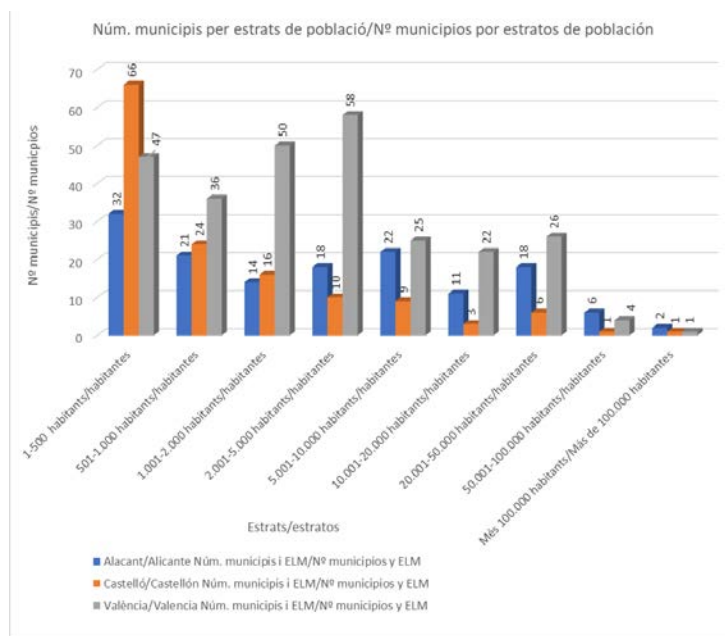
PROVÍNCIA	NOMBRE MUNICIPIOS	NOMBRE ELM
ALACANT	141	3
CASTELLÓ	135	1
VALÈNCIA	266	3
NÚM. TOTAL	542	7

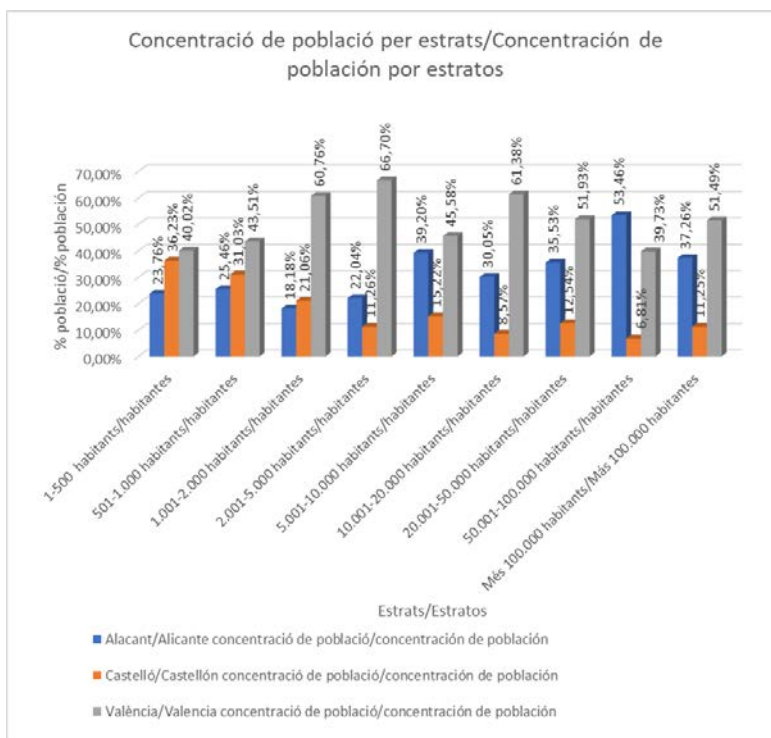
Concretament, per províncies, el nombre de municipis i entitats locals menors per trams de població així com la concentració de població per trams és la següent:

El total de la columna «Municipios y ELM» incluye los 542 municipios y las 7 Entidades Locales Menores de la Comunitat. El desglose por provincias es el siguiente:

PROVINCIA	NÚMERO DE MUNICIPIOS	NÚMERO ELM
ALICANTE	141	3
CASTELLÓN	135	1
VALENCIA	266	3
NÚM. TOTAL	542	7

Concretamente, por provincias, el número de municipios y entidades locales menores por tramos de población, así como la concentración de población por tramos es la siguiente:

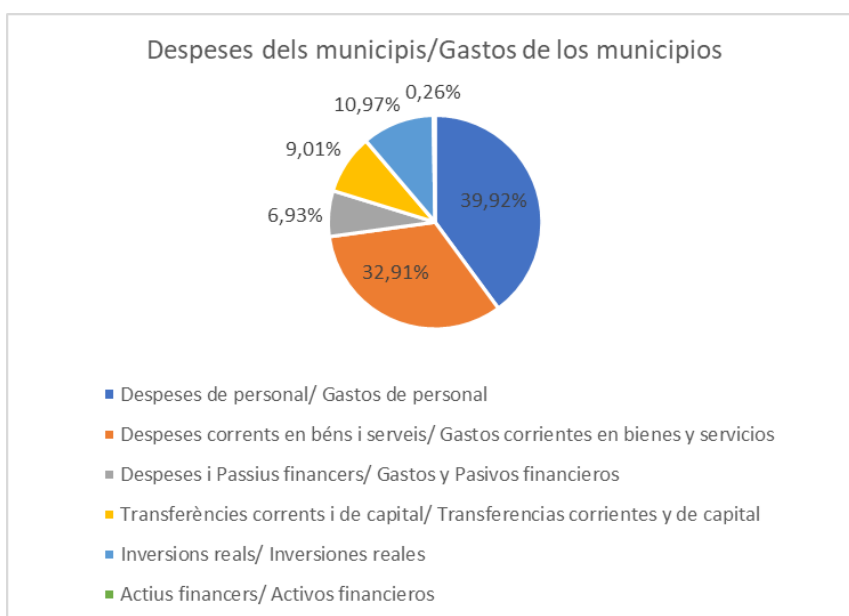

Entrant en la informació pressupostària corresponent a la liquidació de l'exercici 2020 dels municipis, l'execució del pressupost de despeses va reflectir uns crèdits definitius de 6.772 milions d'euros. El nivell d'execució va ser d'un 72,61 % del crèdit definitiu, la qual cosa va suposar un import de despesa total executada de 4.917 milions d'euros. El grau de compliment en el pagament de les obligacions reconegudes va ser d'un 93,49 %.

La major part de la despesa executada va correspondre a despeses de personal (39,92 %) i despeses corrents en béns i serveis (32,91 %). Les transferències, tant corrents com de capital, van ascendir al 9,01 % de la despesa total. Les inversions reals van suposar el 10,97 % i les despeses per al pagament del deute (interessos i amortització del principal), el 6,93 % de la despesa de l'exercici. La despesa en actius financers va ser d'un 0,26 %.

Entrando en la información presupuestaria correspondiente a la liquidación del ejercicio 2020 de los municipios, la ejecución del presupuesto de gastos reflejó unos créditos definitivos de 6.772 millones de euros. El nivel de ejecución fue de un 72,61 % del crédito definitivo, lo cual supuso un importe de gasto total ejecutado de 4.917 millones de euros. El grado de cumplimiento en el pago de las obligaciones reconocidas fue de un 93,49 %.

La mayor parte del gasto ejecutado correspondió a gastos de personal (39,92 %) y gastos corrientes en bienes y servicios (32,91 %). Las transferencias, tanto corrientes como de capital, ascendieron al 9,01 % del gasto total. Las inversiones reales supusieron el 10,97 % y los gastos para el pago de la deuda (intereses y amortización del principal), el 6,93 % del gasto del ejercicio. El gasto en activos financieros fue de un 0,26 %.

Pel que fa als ingressos, l'execució del pressupost va presentar unes previsions definitives de 6.808 milions d'euros, reconeixent-se drets nets pel 78,18 % d'aquestes previsions, 5.323 milions d'euros, i recaptant-se en l'exercici el 88,06 % dels drets reconeguts.

Els municipis es van finançar, fonamentalment, mitjançant ingressos tributaris i transferències (corrents i de capital). Els ingressos tributaris (capítols 1 a 3) van suposar el 57,64 % del finançament total. Els impostos directes van representar un 43,63 % dels seus ingressos. Els impostos indirectes només van suposar el 2,28 %, i les taxes i altres ingressos, com a infraccions i multes, van representar el 11,73 %.

Les transferències corrents, una altra de les principals fonts d'ingressos, van suposar el 34,03 % dels seus drets reconeguts.

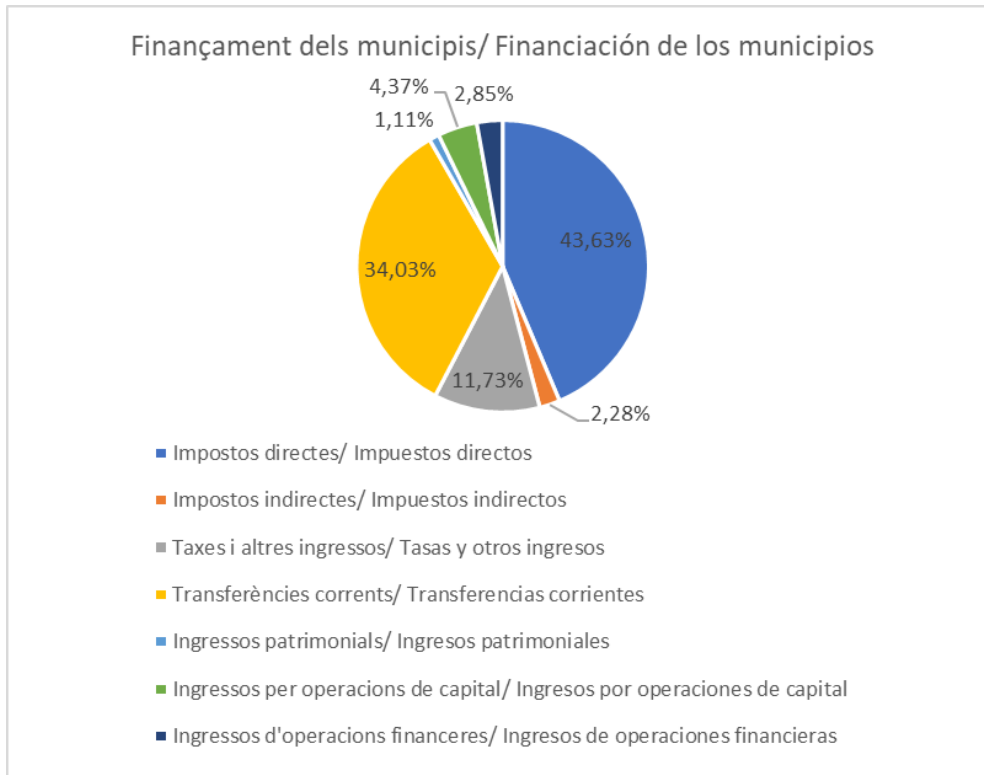
Tant els ingressos patrimonials (1,11 %), com els ingressos per operacions de capital (capítols 6 i 7) (4,37 %) i els ingressos provinents d'operacions financeres (capítols 8 i 9) (2,85 %), van tindre un caràcter residual, un total de 8,33 %, tenint una certa importància les transferències de capital (3,98 %).

En cuanto a los ingresos, la ejecución del presupuesto presentó unas previsions definitivas de 6.808 millones de euros, reconociéndose derechos netos por el 78,18 % de estas previsions, 5.323 millones de euros, y recaudándose en el ejercicio el 88,06 % de los derechos reconocidos.

Los municipios se financiaron, fundamentalmente, mediante ingresos tributarios y transferencias (corrientes y de capital). Los ingresos tributarios (capítulos 1 a 3) supusieron el 57,64 % de la financiación total. Los impuestos directos representaron un 43,63 % de sus ingresos. Los impuestos indirectos solo supusieron el 2,28 %, y las tasas y otros ingresos, como infracciones y multas, representaron el 11,73 %.

Las transferencias corrientes, otra de las principales fuentes de ingresos, supusieron el 34,03 % de sus derechos reconocidos.

Tanto los ingresos patrimoniales (1,11 %), como los ingresos por operaciones de capital (capítulos 6 y 7) (4,37 %) y los ingresos provenientes de operaciones financieras (capítulos 8 y 9) (2,85 %), tuvieron un carácter residual, un total de 8,33 %, teniendo cierta importancia las transferencias de capital (3,98 %).

A aquest efecte, l'autonomia fiscal considerada com la proporció que representen els ingressos pressupostaris de naturalesa tributària (impostos, taxes i contribucions especials) en relació amb la totalitat dels ingressos pressupostaris realitzats en l'exercici, va ascendir a un 57,64 %, sent la recaptació d'aquests ingressos de l'exercici corrent del 87,13 %.

Les transferències més rellevants rebudes (corrents i de capital) pels ajuntaments van ser les següents:

a) De l'Estat:

Província d'Alacant: 422.653 milers d'euros, la qual cosa va suposar un 22,27 % dels ingressos totals dels ajuntaments de la província (224,61 euros per habitant) i un 7,94 % dels ingressos totals dels Ajuntaments de la Comunitat Valenciana.

Província de Castelló: 123.883 milers d'euros, la qual cosa va suposar un 18,27 % dels ingressos totals dels ajuntaments de la província (211,02 euros per habitant) i un 2,33 % dels ingressos totals dels Ajuntaments de la Comunitat Valenciana.

A tal efecto, la autonomía fiscal considerada como la proporción que representan los ingresos presupuestarios de naturaleza tributaria (impuestos, tasas y contribuciones especiales) en relación con la totalidad de los ingresos presupuestarios realizados en el ejercicio, ascendió a un 57,64 %, siendo la recaudación de aquests ingresos del ejercicio corriente del 87,13 %.

Las transferencias más relevantes recibidas (corrientes y de capital) por los ayuntamientos fueron las siguientes:

a) Del Estado:

Província de Alicante: 422.653 miles de euros, lo cual supuso un 22,27 % de los ingresos totales de los ayuntamientos de la provincia (224,61 euros por habitante) y un 7,94 % de los ingresos totales de los Ayuntamientos de la Comunitat Valenciana.

Província de Castellón: 123.883 miles de euros, lo cual supuso un 18,27 % de los ingresos totales de los ayuntamientos de la provincia (211,02 euros por habitante) y un 2,33 % de los ingresos totales de los Ayuntamientos de la Comunitat Valenciana.

Província de València: 729.571 milers d'euros, la qual cosa va suposar un 26,56 % dels ingressos totals dels ajuntaments de la província (281,76 euros per habitant) i un 13,71 % dels ingressos totals dels Ajuntaments de la Comunitat Valenciana.

b) De les Comunitats Autònomes:

Província d'Alacant: 164.527 milers d'euros, la qual cosa va suposar un 8,67 % dels ingressos totals dels ajuntaments de la província (87,43 euros per habitant) i un 3,09 % dels ingressos totals dels Ajuntaments de la Comunitat Valenciana.

Província de Castelló: 88.045 milers d'euros, la qual cosa va suposar un 12,99 % dels ingressos totals dels ajuntaments de la província (149,97 euros per habitant) i un 1,65 % dels ingressos totals dels Ajuntaments de la Comunitat Valenciana.

Província de València: 277.420 milers d'euros, la qual cosa va suposar un 10,10 % dels ingressos totals dels ajuntaments de la província (107,14 euros per habitant) i un 5,21 % dels ingressos totals dels Ajuntaments de la Comunitat Valenciana.

c) De les Diputacions provincials:

Província d'Alacant: 32.444 milers d'euros, la qual cosa va suposar un 1,71 % dels ingressos totals dels ajuntaments de la província (17,24 euros per habitant) i un 0,61 % dels ingressos totals dels Ajuntaments de la Comunitat Valenciana.

Província de Castelló: 23.233 milers d'euros, la qual cosa va suposar un 3,43 % dels ingressos totals dels ajuntaments de la província (39,58 euros per habitant) i un 0,44 % dels ingressos totals dels Ajuntaments de la Comunitat Valenciana.

Província de València: 137.150 milers d'euros, la qual cosa va suposar un 4,99 % dels ingressos totals dels ajuntaments de la província (52,97 euros per habitant) i un 2,58 % dels ingressos totals dels Ajuntaments de la Comunitat Valenciana.

Província de Valencia: 729.571 miles de euros, lo cual supuso un 26,56 % de los ingresos totales de los ayuntamientos de la provincia (281,76 euros por habitante) y un 13,71 % de los ingresos totales de los Ayuntamientos de la Comunitat Valenciana.

b) De las Comunidades Autónomas:

Província de Alicante: 164.527 miles de euros, lo cual supuso un 8,67 % de los ingresos totales de los ayuntamientos de la provincia (87,43 euros por habitante) y un 3,09 % de los ingresos totales de los Ayuntamientos de la Comunitat Valenciana.

Província de Castellón: 88.045 miles de euros, lo cual supuso un 12,99 % de los ingresos totales de los ayuntamientos de la provincia (149,97 euros por habitante) y un 1,65 % de los ingresos totales de los Ayuntamientos de la Comunitat Valenciana.

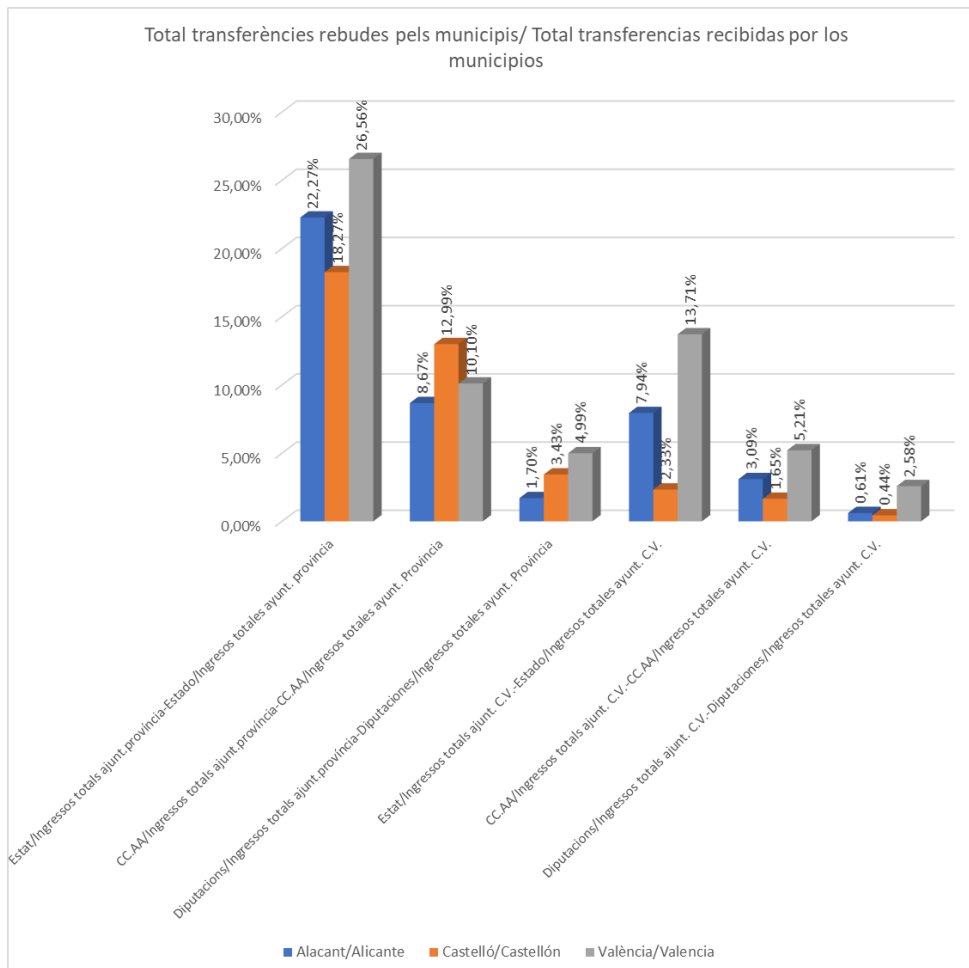
Província de Valencia: 277.420 miles de euros, lo cual supuso un 10,10 % de los ingresos totales de los ayuntamientos de la provincia (107,14 euros por habitante) y un 5,21 % de los ingresos totales de los Ayuntamientos de la Comunitat Valenciana.

c) De las Diputaciones provinciales:

Província de Alicante: 32.444 miles de euros, lo cual supuso un 1,71 % de los ingresos totales de los ayuntamientos de la provincia (17,24 euros por habitante) y un 0,61 % de los ingresos totales de los Ayuntamientos de la Comunitat Valenciana.

Província de Castellón: 23.233 miles de euros, lo cual supuso un 3,43 % de los ingresos totales de los ayuntamientos de la provincia (39,58 euros por habitante) y un 0,44 % de los ingresos totales de los Ayuntamientos de la Comunitat Valenciana.

Província de Valencia: 137.150 miles de euros, lo cual supuso un 4,99 % de los ingresos totales de los ayuntamientos de la provincia (52,97 euros por habitante) y un 2,58 % de los ingresos totales de los Ayuntamientos de la Comunitat Valenciana.

Pel que fa al romanent de tesoreria per a despeses generals, va ascendir a 667.789 milers d'euros a la provincia d'Alacant, a 165.738 milers d'euros a la provincia de Castelló i a 693.243 milers d'euros a la provincia de València.

Respecte del finançament dels Ajuntaments mitjançant préstecs rebuts, a la provincia d'Alacant va suposar un 2,72 % dels seus ingressos totals, en la de Castelló un 2,49 % i en la de València un 2,89 %.

Pel que fa a les entitats locals menors, l'execució del pressupost de despeses va reflectir uns crèdits definitius de 7.187 milers d'euros, sent les obligacions reconegudes de 5.507 milers d'euros, dels quals les despeses de personal van ascendir a un 23,13 %, les despeses en inversions un 29,22 % i les despeses corrents en bens i serveis un 43,97 %, per tant els de major import.

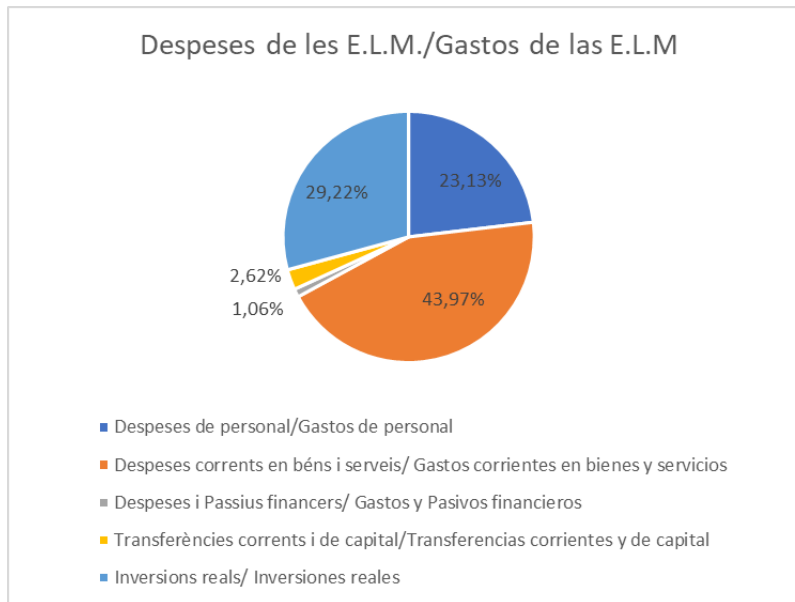
Van tindre un caràcter residual les despeses i passius financers (1,06 %) i les transferències corrents i de capital (2,62 %).

En cuanto al remanente de tesorería para gastos generales, ascendió a 667.789 miles de euros en la provincia de Alicante, a 165.738 miles de euros en la provincia de Castellón y a 693.243 miles de euros en la provincia de Valencia.

Respecto de la financiación de los Ayuntamientos mediante préstamos recibidos, en la provincia de Alicante supuso un 2,72 % de sus ingresos totales, en la de Castellón un 2,49 % y en la de Valencia un 2,89 %.

En cuanto a las entidades locales menores, la ejecución del presupuesto de gastos reflejó unos créditos definitivos de 7.187 miles de euros, siendo las obligaciones reconocidas de 5.507 miles de euros, de los cuales los gastos de personal ascendieron a un 23,13 %, los gastos en inversiones un 29,22 % y los gastos corrientes en bienes y servicios un 43,97 %, por tanto los de mayor importe.

Tuvieron un carácter residual los gastos y pasivos financieros (1,06 %) y las transferencias corrientes y de capital (2,62 %).

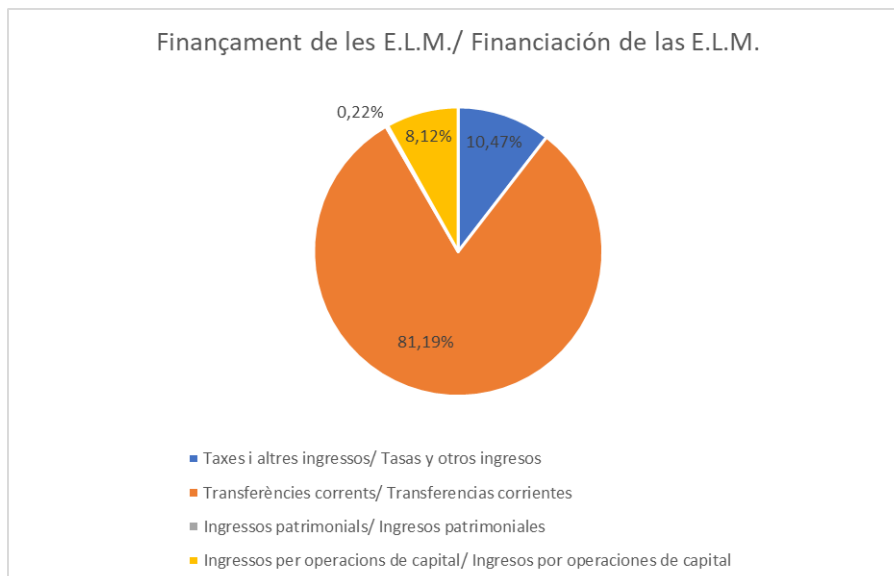

Pel que fa als ingressos, l'execució del pressupost va presentar unes previsions definitives de 7.267 milers d'euros, reconeixent-se drets nets pel 75,15 % d'aquestes previsions, 5.461 milers d'euros.

Respecte de la financiación de les E.L.M., la seua principal font de finançament van ser les transferències corrents, ascendint a un 81,19 % dels ingressos totals. Les taxes i altres ingressos van ascendir a un 10,47 %, els ingressos per operacions de capital a un 8,12 %, tenint caràcter residual els ingressos patrimonials (0,22 %).

En cuanto a los ingresos, la ejecución del presupuesto presentó unas previsions definitivas de 7.267 miles de euros, reconociéndose derechos netos por el 75,15 % de estas previsions, 5.461 miles de euros.

Respecto de la financiación de las E.L.M., su principal fuente de financiación fueron las transferencias corrientes, ascendiendo a un 81,19 % de los ingresos totales. Las tasas y otros ingresos ascendieron a un 10,47 %, los ingresos por operaciones de capital a un 8,12 %, teniendo carácter residual los ingresos patrimoniales (0,22 %).

Les transferències més rellevants rebudes (corrents i de capital) per les entitats locals menors van ser:

a) Els drets reconeguts de comunitats autònomes van ascendir a 275 milers d'euros, la qual cosa va suposar un 5,04 % dels ingressos totals de les E.L.M.

b) Els drets reconeguts de diputacions provincials van ascendir a 892 milers d'euros, la qual cosa va suposar un 16,33 % dels ingressos totals de les E.L.M.

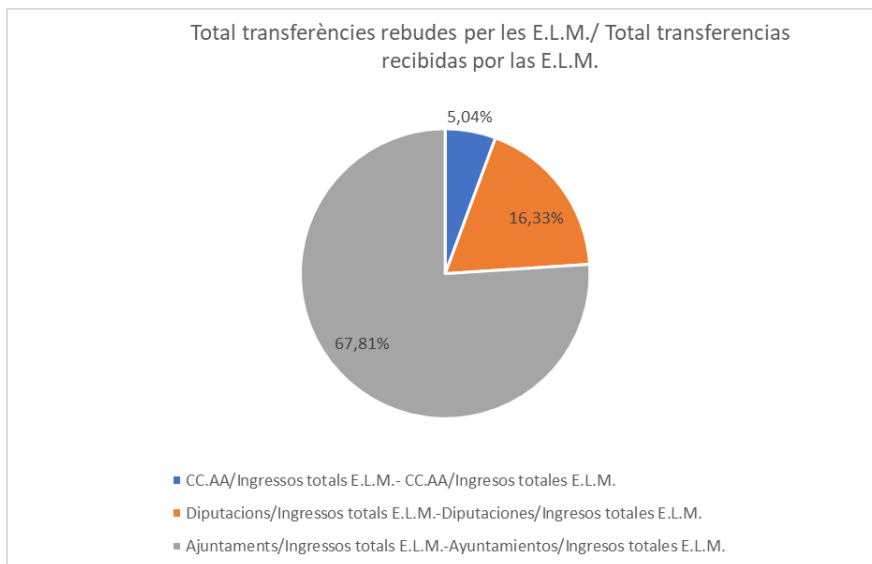
c) Els drets reconeguts d'ajuntaments van ascendir a 3.703 milers d'euros, la qual cosa va suposar un 67,81 % dels ingressos totals de les E.L.M.

Las transferencias más relevantes recibidas (corrientes y de capital) por las entidades locales menores fueron:

a) Los derechos reconocidos de comunidades autónomas ascendieron a 275 miles de euros, lo cual supuso un 5,04 % de los ingresos totales de las E.L.M.

b) Los derechos reconocidos de diputaciones provinciales ascendieron a 892 miles de euros, lo cual supuso un 16,33 % de los ingresos totales de las E.L.M.

c) Los derechos reconocidos de ayuntamientos ascendieron a 3.703 miles de euros, lo cual supuso un 67,81 % de los ingresos totales de las E.L.M.

Pel que fa al romanent de tesorereria per a despeses generals de les entitats locals menors, va ascendir a 3.524 milers d'euros.

Les entitats locals menors no van acudir al finançament mitjançant préstecs.

4. FIXACIÓ D'OBJECTIUS I PRIORITATS ESTRATÈGIQUES

En l'actual context social, econòmic i polític urgeix que la Generalitat actue decididament com a garant del municipalisme, subratlle la importància estratègica de l'àmbit local i intervinga per a corregir desequilibris i desigualtats. És necessari un sistema de finançament local en la Comunitat Valenciana que siga eficient i estructurat, que enfortisca el nivell bàsic, el municipal, on radica el poder polític i la representació democràtica més pròxima als ciutadans i ciutadanes.

Les competències pròpies i el finançament incondicionat constitueixen l'expressió de l'autonomia local. Per això resulta necessari aprofundir en la garantia d'un sistema estable de finançament local amb l'objectiu d'assegurar una gestió pública de qualitat en l'exercici de les competències municipals.

Els nivells central i autonòmic tenen l'obligació constitucional de garantir la suficiència financera als ajuntaments. La cultura de la subvenció cap als ens locals comporta disfuncions del sistema que produeixen una jerarquia impròpia a l'hora de determinar les prioritats i les polítiques en el que li correspon decidir a l'ajuntament en funció de les seues competències. A aquest efecte, és necessària la dotació d'un fons autonòmic de finançament local, que d'una manera incondicionada, objectiva i transparent, done cobertura al principi d'autonomia local i proporcione estabilitat al sistema.

La Constitució Espanyola consagra, en els articles 137 i 142, els principis d'autonomia i suficiència financera dels ens locals per a l'exercici de les funcions que la llei els atribueix.

Aquests principis han estat reconeguts per la Carta Europea d'Autonomia Local, de 15 d'octubre de 1985, ratificada per Espanya el 20 de gener de 1988, en els articles tercer i nové respectivament.

El principi d'autonomia local és el dret i la capacitat efectiva de les entitats locals d'ordenar i gestionar una part important dels assumptes

En cuanto al remanente de tesorería para gastos generales de las entidades locales menores, ascendió a 3.524 miles de euros.

Las entidades locales menores no acudieron a la financiación mediante préstamos.

4. FIJACIÓN DE OBJETIVOS Y PRIORIDADES ESTRATÉGICAS

En el actual contexto social, económico y político urge que la Generalitat actúe decididamente como garante del municipalismo, subraye la importancia estratégica del ámbito local e intervenga para corregir desequilibrios y desigualdades. Es necesario un sistema de financiación local en la Comunitat Valenciana que sea eficiente y estructurado, que fortalezca el nivel básico, el municipal, donde radica el poder político y la representación democrática más pròxima a los ciudadanos y ciudadanas.

Las competencias propias y la financiación incondicionada constituyen la expresión de la autonomía local. Por ello resulta necesario profundizar en la garantía de un sistema estable de financiación local con el objetivo de asegurar una gestión pública de calidad en el ejercicio de las competencias municipales.

Los niveles central y autonómico tienen la obligación constitucional de garantizar la suficiencia financiera a los ayuntamientos. La cultura de la subvención hacia los entes locales comporta disfunciones del sistema que producen una jerarquía impropia a la hora de determinar las prioridades y las políticas en el que le corresponde decidir al ayuntamiento en función de sus competencias. A tal efecto, es necesaria la dotación de un fondo autonómico de financiación local, que, de una manera incondicionada, objetiva y transparente, dé cobertura al principio de autonomía local y proporcione estabilitat al sistema.

La Constitución Española consagra, en sus artículos 137 y 142, los principios de autonomía y suficiencia financiera de los entes locales para el ejercicio de las funciones que la ley les atribuye.

Aquests principis han sido reconocidos por la Carta Europea de Autonomia Local, de 15 de octubre de 1985, ratificada por España el 20 de enero de 1988, en sus artículos tercero y noveno respectivament.

El principio de autonomía local es el derecho y la capacidad efectiva de las entidades locales de ordenar y gestionar una parte importante de

públics, en el marc de la llei, sota la seua responsabilitat i en benefici dels seus habitants, mentres que el principi de suficiència financera es tradueix en el dret de les entitats locals a tindre recursos propis suficients dels quals poder disposar lliurement en l'exercici de les seues competències. Aquesta suficiència, en el vessant de l'ingrés públic, comporta també en el cas de les Entitats Locals no sols que puguen establir el seu propi sistema de recursos, sinó que a més eixos recursos siguen d'una quantia «suficient» per a afrontar les polítiques públiques en matèries de la seua competència.

En la Comunitat Valenciana, l'Estatut d'Autonomia estableix en l'apartat 3 del seu article 64, que per a potenciar l'autonomia local sobre la base del principi de subsidiarietat, per llei de les Corts, es crearà el Fons de Cooperació Municipal de la Comunitat Valenciana, i en compliment d'aquest mandat estatutari, en l'article 201 de la Llei 8/2010, de 23 de juny, de la Generalitat, de règim local de la Comunitat Valenciana, es va crear formalment el Fons de Cooperació Municipal de la Comunitat Valenciana, del qual son beneficiaris del Fons tots els municipis de la Comunitat Valenciana. A través d'aquest fons es finançaran serveis, infraestructures i equipaments bàsics dels municipis de la Comunitat, i s'establiran les seues dotacions en cada llei de pressupostos de la Generalitat. S'indica finalment que per reglament es desenvoluparà la participació dels municipis en les dotacions del Fons de Cooperació Municipal de la Comunitat Valenciana. El desenvolupament reglamentari es va realitzar mitjançant el Decret 51/2017, de 7 d'abril, del Consell, pel qual es regula el Fons de Cooperació Municipal Incondicionat de la Comunitat Valenciana.

Per a un finançament adequat de les entitats locals és essencial el paper que en aquest exerceixen les diputacions provincials com a administracions que, de conformitat amb l'article 31.2 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local tenen entre els fins propis i específics garantir els principis de solidaritat i equilibri intermunicipals en el marc de la política econòmica i social i, en particular, assegurar la prestació integral i adequada en la totalitat del territori provincial dels serveis de competència municipal, així com participar en la coordinació de l'administració local amb la de la Comunitat Autònoma.

Per al compliment d'aquests fins, l'apartat 1.b de l'article 36 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, atribueix, com a competència pròpia de les diputacions provincials, l'assistència i cooperació jurídica, econòmica i tècnica als municipis. En el mateix sentit, l'article 50 de la Llei 8/2010, de 23 de juny, de règim local de la Comunitat Valenciana es refereix a les competències que, en matèria de vertebració del territori, corresponen a les diputacions provincials.

En el context del marc normatiu esmentat destaca, per tant, l'objectiu comú de l'administració provincial i de la Generalitat d'aconseguir, en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana, una prestació integral i adequada dels serveis de competència municipal, per mitjà d'una assistència econòmica i un finançament que permeta potenciar la seua autonomia local. Per a la consecució de l'anterior objectiu és necessari que les diputacions provincials d'Alacant, Castelló i València i la Generalitat doten el Fons de Cooperació Municipal incondicionat de suficient consignació econòmica.

La participació de les diputacions provincials inicialment es portava a terme per mitjà de l'acord d'adhesió voluntària a aquest Fons, acord que tenia enquadrament en les relacions de cooperació econòmica, tècnica i administrativa que, de conformitat amb els articles 10.1 i 57 de la Llei reguladora de les bases de règim local, es desenvolupa amb caràcter voluntari en assumptes d'interès comú, sota les formes i en els termes que estableixen les lleis. Però el cert és que la participació de les diferents diputacions provincials, si bé ha sigut majoritària no ha estat completa. Això ha provocat disfuncionalitats del sistema en el sentit que els municipis de la nostra Comunitat reben finançament bàsic substancialment diferent en funció de la província a la qual pertanyen i comporta la necessitat d'un nou sistema de cooperació i coordinació, en una matèria tan transcendental com el finançament bàsic municipal, i que suposa també una exigència de realitzar la cooperació i la coordinació a través d'un instrument determinat i concret, com és el pla sectorial, en la tramitació del qual ha de garantir-se la participació dels mateixos ens locals afectats amb la finalitat d'harmonitzar tots els interessos públics en joc.

los asuntos públicos, en el marco de la ley, bajo su responsabilidad y en beneficio de sus habitantes, mientras que el principio de suficiencia financiera se traduce en el derecho de las entidades locales a tener recursos propios suficientes de los cuales poder disponer libremente en el ejercicio de sus competencias. Aquesta suficiència, en la vertiente del ingreso público, comporta también en el caso de las Entidades Locales no solo que puedan establecer su propio sistema de recursos, sino que además esos recursos sean de una cuantía "suficiente" para afrontar las políticas públicas en materias de su competencia.

En la Comunitat Valenciana, el Estatuto de Autonomía establece en el apartado 3 de su artículo 64, que para potenciar la autonomía local sobre la base del principio de subsidiariedad, por ley de Les Corts, se creará el Fondo de Cooperación Municipal de la Comunitat Valenciana, y en cumplimiento de aquest mandat estatutari, en el artículo 201 de la Ley 8/2010, de 23 de junio, de la Generalitat, de régimen local de la Comunitat Valenciana, se creó formalmente el Fondo de Cooperación Municipal de la Comunitat Valenciana, del cual son beneficiarios del Fondo todos los municipios de la Comunitat Valenciana. A través de aquest fondo se financiarán servicios, infraestructuras y equipamientos básicos de los municipios de la Comunitat, y se establecerán sus dotaciones en cada ley de presupuestos de la Generalitat. Se indica finalmente que por reglamento se desarrollará la participación de los municipios en las dotaciones del Fondo de Cooperación Municipal de la Comunitat Valenciana. El desarrollo reglamentario se realizó mediante el Decreto 51/2017, de 7 de abril, del Consell, por el que se regula el Fondo de Cooperación Municipal Incondicionado de la Comunitat Valenciana.

Para una financiación adecuada de las entidades locales es esencial el papel que en aquesta ejercen las diputaciones provinciales como administraciones que, de conformidad con el artículo 31.2 de la Ley 7/1985, de 2 de abril, reguladora de las bases del régimen local tienen entre los fines propios y específicos garantizar los principios de solidaridad y equilibrio intermunicipales en el marco de la política económica y social y, en particular, asegurar la prestación integral y adecuada en la totalidad del territorio provincial de los servicios de competencia municipal, así como participar en la coordinación de la administración local con la de la comunidad autónoma.

Para el cumplimiento de estos fines, el apartado 1.b del artículo 36 de la Ley 7/1985, de 2 de abril, atribuye, como competencia propia de las diputaciones provinciales, la asistencia y cooperación jurídica, económica y técnica a los municipios. En el mismo sentido, el artículo 50 de la Ley 8/2010, de 23 de junio, de régimen local de la Comunitat Valenciana se refiere a las competencias que, en materia de vertebración del territorio, corresponden a las diputaciones provinciales.

En el contexto del marco normativo mencionado destaca, por lo tanto, el objetivo común de la administración provincial y de la Generalitat de conseguir, en el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana, una prestación integral y adecuada de los servicios de competencia municipal, por medio de una asistencia económica y una financiación que permita potenciar su autonomía local. Para la consecución del anterior objetivo es necesario que las diputaciones provinciales de Alicante, Castellón y Valencia y la Generalitat doten al Fondo de Cooperación Municipal incondicionado de suficiente consignación económica.

La participación de las diputaciones provinciales inicialmente se llevaba a cabo por medio del acuerdo de adhesión voluntaria a aquest Fondo, acuerdo que tenía encuadre en las relaciones de cooperación económica, técnica y administrativa que, de conformidad con los artículos 10.1 y 57 de la Ley reguladora de las bases del régimen local, se desarrolla con carácter voluntario en asuntos de interés común, bajo las formas y en los términos que establecen las leyes. Pero lo cierto es que la participación de las diferentes diputaciones provinciales, si bien ha sido mayoritaria no ha sido completa. Esto ha provocado disfuncionalidades del sistema en el sentido de que los municipios de nuestra Comunitat reciben financiación básica substancialmente diferente en función de la provincia a la que pertenecen y comporta la necesidad de un nuevo sistema de cooperació i coordinació, en una matèria tan transcendental com la financiación básica municipal, y que supone también una exigencia de realizar la cooperació i la coordinació a través de un instrumento determinado y concreto, como es el plan sectorial, en cuya tramitación ha de garantizarse la participación de los mismos entes locales afectados con el fin de armonizar todos los intereses públicos en juego.

Tot açò feia necessari garantir mitjançant rang normatiu de llei que el sistema de finançament local gaudi d'estabilitat i de les màximes garanties de permanència per als municipis i entitats locals menors, que estan prestant serveis públics essencials des de la proximitat, amb la finalitat de garantir la sostenibilitat financera dels municipis i la cobertura de les necessitats bàsiques de la ciutadania en el marc de les seues competències, resultant la llei l'instrument normatiu més adequat per a la plena efectivitat de la consecució d'aquest objectiu. Així, en gener de 2020 es va encetar la tramitació de l'avantprojecte de Llei Reguladora del Fons de Cooperació Municipal dels Municipis i Entitats Locals Menors de la Comunitat Valenciana, culminat amb l'aprovació de la Llei 5/2021, de 5 de novembre, de la Generalitat, reguladora del Fons de Cooperació Municipal dels Municipis i Entitats Locals Menors de la Comunitat Valenciana, DOGV núm. 9212 de 10.11.2021.

En la llei, i atés que en el finançament bàsic dels municipis de la Comunitat Valenciana concorren forts interessos autonòmics per ser les comunitats autònomes constitucionalment responsables juntament amb l'Estat, de garantir la suficiència financera de les entitats locals, s'ha declarat expressament d'interès general de la Comunitat Valenciana, de conformitat amb l'apartat 3 de l'article 66 de l'Estatut d'autonomia de la Comunitat Valenciana, les funcions d'assistència i cooperació jurídica, econòmica i tècnica de les diputacions provincials als municipis, i es configura la participació de les diputacions provincials com una necessitat bàsica per al desenvolupament d'aquest Fons.

5. QUANTIES GLOBALES A APORTAR PER LA GENERALITAT I PER CADA DIPUTACIÓ PROVINCIAL

El Pla sectorial de finançament bàsic del Fons de Cooperació Municipal ha de contindre, conforme a les dades oficials l'u de gener de l'exercici en què s'aprove, la determinació de les quanties globals a aportar per la Generalitat i cada diputació provincial.

Per a la determinació d'aquestes quanties s'ha de partir de l'article 7 de la Llei 5/2021, de 5 de novembre, de la Generalitat, reguladora del Fons de Cooperació Municipal dels Municipis i Entitats Locals Menors de la Comunitat Valenciana, segons el qual l'assignació dels recursos econòmics que corresponguen a cada entitat beneficiària s'efectuarà mitjançant criteris objectius que seran objecte de desenvolupament reglamentari mitjançant decret del Consell, de conformitat amb les regles de distribució següents:

a) Anualment el departament competent en administració local assignarà una quantitat fixa per cadascun dels municipis i les entitats locals menors.

b) L'import restant del Fons es distribuirà en funció del nombre d'habitants de dret de cada entitat beneficiària, conforme a les xifres de població oficials resultants de la revisió del padró municipal referides a l'u de gener de l'any d'aprovació del pla sectorial corresponent, ponderats mitjançant coeficients correctors aplicables per trams poblacionals de cada entitat beneficiària, que afavorisquen les entitats de menor població. A aquest efecte, no es computaran els habitants de les entitats locals menors en la població del municipi al qual pertanguen.

c) S'establirà un import mínim anual d'assignació del fons per a tots els municipis i entitats locals menors per tal de garantir l'accés a una quantitat de base que permeta el desenvolupament dels pobles en més dificultats a conseqüència de factors com el despoblament.

Per tant, les xifres de població oficials resultants de la revisió del padró municipal que s'han de considerar als efectes del present Pla sectorial són les publicades per l'INE referides a l'u de gener de 2022, que s'inclouen com annex 1.

Pel que fa als coeficients correctors aplicables per trams poblacionals de cada entitat beneficiària que afavorisquen a les entitats de menor població, mentre que no siguen objecte de desenvolupament reglamentari continuen en vigor els previstos en l'apartat 1 de l'article 7 del Decret 51/2017, de 7 d'abril, del Consell, pel qual es regula el Fons de Cooperació Municipal Incondicionat de la Comunitat Valenciana, que son els següents:

Todo ello hacía necesario garantizar mediante rango normativo de ley que el sistema de financiación local goce de estabilidad y de las máximas garantías de permanencia para los municipios y entidades locales menores, que están prestando servicios públicos esenciales desde la proximidad, con el fin de garantizar la sostenibilidad financiera de los municipios y la cobertura de las necesidades básicas de la ciudadanía en el marco de sus competencias, resultando la ley el instrumento normativo más adecuado para la plena efectividad de la consecución de aquest objetivo. Así, en enero de 2020 se comenzó la tramitación del anteproyecto de Ley Reguladora del Fondo de Cooperación Municipal de los Municipios y Entidades Locales Menores de la Comunitat Valenciana, culminado con la aprobación de la Ley 5/2021, de 5 de noviembre, de la Generalitat, reguladora del Fondo de Cooperación Municipal de los Municipios y Entidades Locales Menores de la Comunitat Valenciana (DOGV 9212, 10.11.2021).

En la ley, y dado que en la financiación básica de los municipios de la Comunitat Valenciana concurren fuertes intereses autonómicos para ser las comunidades autónomas constitucionalmente responsables junto con el Estado, de garantizar la suficiencia financiera de las entidades locales, se han declarado expresamente de interés general de la Comunitat Valenciana, de conformidad con el apartado 3 del artículo 66 del Estatuto de autonomía de la Comunitat Valenciana, las funciones de asistencia y cooperación jurídica, económica y técnica de las diputaciones provinciales a los municipios, y se configura la participación de las diputaciones provinciales como una necesidad básica para el desarrollo de aquest Fondo.

5. CUANTÍAS GLOBALES A APORTAR POR LA GENERALITAT Y POR CADA DIPUTACIÓN PROVINCIAL

El Plan sectorial de financiación básica del Fondo de Cooperación Municipal debe contener, conforme a los datos oficiales a uno de enero del ejercicio en que se apruebe, la determinación de las cuantías globales a aportar por la Generalitat y cada diputación provincial.

Para la determinación de estas cuantías se ha de partir del artículo 7 de la Ley 5/2021, de 5 de noviembre, de la Generalitat, reguladora del Fondo de Cooperación Municipal de los Municipios y Entidades Locales Menores de la Comunitat Valenciana, según el cual la asignación de los recursos económicos que correspondan a cada entidad beneficiaria se efectuará mediante criterios objetivos que serán objeto de desarrollo reglamentario mediante decreto del Consell, de conformidad con las reglas de distribución siguientes:

a) Anualmente el departamento competente en administración local asignarà una cantidad fija por cada uno de los municipios y las entidades locales menores.

b) El importe restante del Fondo se distribuirà en función del número de habitantes de derecho de cada entidad beneficiaria, conforme a las cifras de población oficials resultantes de la revisión del padrón municipal referidas al uno de enero del año de aprobación del plan sectorial correspondiente, ponderados mediante coeficientes correctores aplicables por tramos poblacionales de cada entidad beneficiaria, que favorezcan a las entidades de menor población. A tal efecto, no se computarán los habitantes de las entidades locales menores en la población del municipio al que pertenezcan.

c) Se establecerá un importe mínimo anual de asignación del fondo para todos los municipios y entidades locales menores para garantizar el acceso a una cantidad de base que permita el desarrollo de los pueblos en más dificultades como consecuencia de factores como el despoblamiento.

Por lo tanto, las cifras de población oficials resultantes de la revisión del padrón municipal que se han de considerar a los efectos del presente Plan sectorial son las publicadas por el INE referidas al uno de enero de 2022, que se incluyen como anexo 1.

En cuanto a los coeficientes correctores aplicables por tramos poblacionales de cada entidad beneficiaria que favorezcan a las entidades de menor población, mientras que no sean objeto de desarrollo reglamentario continúan en vigor los previstos en el apartado 1 del artículo 7 del Decreto 51/2017, de 7 de abril, del Consell, por el que se regula el Fondo de Cooperación Municipal Incondicionado de la Comunitat Valenciana, que son los siguientes:

1. D'1 a 500	4,0
2. De 501 a 1.000	3,0
3. De 1.001 a 2.000	2,5
4. De 2.001 a 5.000	2,0
5. De 5.001 a 10.000	1,5
6. De 10.001 a 20.000	1,0
7. De 20.001 a 50.000	0,75
8. De 50.001 a 100.000	0,50
9. Més de 100.000	0,25

A aquest efecte, no s'han computat els habitants de les entitats locals menors en la població del municipi al qual pertanguen.

També cal tindre en conte que anualment el departament competent en administració local assignarà una quantitat fixa per cadascun dels municipis i les entitats locals menors. Aquesta quantitat en 2022 ha sigut de 10.000 euros per tal d'afavorir el desenvolupament dels municipis afectats per factors com el despoblament.

Com que la quantitat fixa per entitat beneficiària afecta a l'import global a aportar per cada diputació provincial és convenient determinar-la en el Pla Sectorial, fixant-se en 10.000 euros per a cada entitat beneficiària en l'exercici 2023.

Considerant les magnituds pressupostàries analitzades en el punt tercer del present document i a la vista de la rellevància que tenen les transferències de la GVA i de les diputacions provincials en el sistema de finançament dels municipis i ELM, amb l'objectiu de potenciar l'autonomia local sobre la base del principi de subsidiarietat s'acorden els següents imports globals a aportar per les administracions autonòmiques i provincials en l'exercici 2023:

Entitat	Quantia global a aportar exercici 2023
GENERALITAT	40.000.000 €
DIPUTACIÓ PROVINCIAL D'ALACANT	13.457.645 €
DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE CASTELLÓ	6.063.840 €
DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE VALÈNCIA	20.478.515 €

En el cas de produir-se increments en les aportacions de les diputacions provincials, les quanties que superen les establertes en aquest Pla sectorial de finançament bàsic del Fons de Cooperació Municipal poden ser distribuïdes seguint els mateixos criteris definits reglamentàriament o bé adoptant les seues pròpies regles de distribució atenent els principis d'objectivitat i equitat.

En tot cas aquests imports addicionals s'integraran en el Fons i gaudiran del mateix caràcter incondicionat i no finalista, així com d'estabilitat i vocació de permanència.

6. ALTRES DIRECTRIUS DE COORDINACIÓ

El Pla sectorial de finançament bàsic del Fons de Cooperació Municipal constitueix l'instrument concret a través del qual es realitza la necessària coordinació en la matèria que ens ocupa, per això es tramita amb la participació de les administracions afectades amb la finalitat d'harmonitzar els interessos públics en presència. A conseqüència d'això la Llei 5/2021 regula les següents directrius de coordinació, derivades de la necessitat que els ens implicats respecten el contingut del Pla:

– Art. 5.3: «La Generalitat haurà de dotar anualment aquest fons mitjançant el crèdit pressupostari corresponent en la seua llei de pressupostos».

– Art. 5.5: «Les diputacions provincials, abans de l'aprovació dels seus projectes de pressupost, els posaran en coneixement del departament competent en règim local, que, en un termini de quinze dies, podrà manifestar les objeccions respecte a aquelles previsions pressupostàries que suposen infracció de les directrius de coordinació.

Transcorregut aquest termini sense que s'hi manifesten objeccions o observacions, s'entendrà evacuat aquest tràmit, en el sentit que el departament competent en règim local no aprecia infracció de les directrius de coordinació.

Si s'hi produeixen objeccions, en els termes de l'article anterior, es posaran de manifest a les diputacions interessades perquè siguen tingudes en compte en l'aprovació dels seus projectes de pressupost»

1. De 1 a 500	4,0
2. De 501 a 1.000	3,0
3. De 1.001 a 2.000	2,5
4. De 2.001 a 5.000	2,0
5. De 5.001 a 10.000	1,5
6. De 10.001 a 20.000	1,0
7. De 20.001 a 50.000	0,75
8. De 50.001 a 100.000	0,50
9. Más de 100.000	0,25

A tal efecto, no se han computado los habitantes de las entidades locales menores en la población del municipio al que pertenezcan.

También hay que tener en cuenta que anualmente el departamento competente en administración local asignará una cantidad fija por cada uno de los municipios y las entidades locales menores. Aquesta cantidad en 2022 ha sido de 10.000 euros para favorecer el desarrollo de los municipios afectados por factores como el despoblamiento.

Como la cantidad fija por entidad beneficiaria afecta al importe global a aportar por cada diputación provincial es conveniente determinarla en el Plan Sectorial, fijándose en 10.000 euros para cada entidad beneficiaria en el ejercicio 2023.

Considerando las magnitudes presupuestarias analizadas en el punto tercero del presente documento y a la vista de la relevancia que tienen las transferencias de la GVA y de las diputaciones provinciales en el sistema de financiación de los municipios y ELM, con el objetivo de potenciar la autonomía local sobre la base del principio de subsidiariedad se acuerdan los siguientes importes globales a aportar por las administraciones autonómicas y provinciales en el ejercicio 2023:

Entidad	Cuantía global a aportar ejercicio 2023
GENERALITAT	40.000.000 €
DIPUTACIÓN PROVINCIAL DE ALICANTE	13.457.645 €
DIPUTACIÓN PROVINCIAL DE CASTELLÓN	6.063.840 €
DIPUTACIÓN PROVINCIAL DE VALENCIA	20.478.515 €

En el caso de producirse incrementos en las aportaciones de las diputaciones provinciales, las cuantías que superan las establecidas en aquest Plan sectorial de financiación básica del Fondo de Cooperación Municipal pueden ser distribuidas siguiendo los mismos criterios definidos reglamentariamente o bien adoptando sus propias reglas de distribución atendiendo los principios de objetividad y equidad.

En todo caso aquests importes adicionales se integrarán en el Fondo y disfrutarán del mismo carácter incondicionado y no finalista, así como de estabilidad y vocación de permanencia.

6. OTRAS DIRECTRICES DE COORDINACIÓN

El Plan sectorial de financiación básica del Fondo de Cooperación Municipal constituye el instrumento concreto a través del cual se realiza la necesaria coordinación en la materia que nos ocupa, por ello se tramita con la participación de las administraciones afectadas con el fin de armonizar los intereses públicos en presencia. A consecuencia de esto la Ley 5/2021 regula las siguientes directrices de coordinación, derivadas de la necesidad que los entes implicados respeten el contenido del Plan:

– Art. 5.3: «La Generalitat deberá dotar anualmente aquest fondo mediante el crèdit pressupostario correspondiente en su ley de presupuestos».

– Art. 5.5: «Las diputaciones provinciales, antes de la aprobación de sus proyectos de presupuesto, los pondrán en conocimiento del departamento competente en régimen local, que, en un plazo de quince días, podrá manifestar las objeciones respecto a aquellas previsions presupuestarias que supongan infracción de las directrices de coordinación.

Transcurrido dicho plazo sin que se manifesten objecciones u observaciones, se entenderá evacuado dicho trámite, en el sentido que el departamento competente en régimen local no aprecia infracción de las directrices de coordinación.

Si se producen reparos, en los términos del artículo anterior, se pondrán de manifiesto a las Diputaciones interesadas para que sean tenidas en cuenta en la aprobación de sus proyectos de presupuesto».

– Art. Art. 5.6: «Sense perjudici de les facultats d'impugnació atribuïdes a la comunitat autònoma per la legislació vigent en relació amb els actes i els acords de les diputacions provincials que infringisquen les normes i les obligacions derivades d'aquesta llei, el Consell, en aplicació de l'article 66 de l'Estatut d'autonomia de la Comunitat Valenciana, podrà requerir a la persona titular de la presidència de la diputació provincial de què es tracte, quan advertisca que aquestes infraccions s'han comés, perquè respecten les directrius de coordinació, amb indicació de les rectificacions o esmenes que siguen procedents.»

– Art. Art. 5.4: «Per a assegurar el compliment degut de les obligacions derivades de l'Estatut d'autonomia de la Comunitat Valenciana, d'aquesta llei i del pla sectorial, el Consell, bé directament en tot cas, o bé a través del departament competent en règim local, podrà obtindre de les diputacions provincials tota la informació que considere necessària i efectuar les comprovacions que considere oportunes».

– Art. Art. 6: «El procediment per a l'assignació anual de la quantia pressupostada per la Generalitat corresponent a cada entitat beneficiària l'iniciarà d'ofici la persona titular del departament amb competències en administració local, a qui correspondrà emetre la resolució de reconeixement de conformitat amb les regles de distribució contingudes en aquesta llei, amb el coneixement previ de la Comissió de col·laboració i coordinació del Fons de Cooperació Municipal de la Comunitat Valenciana. En aquesta resolució s'establirà el procediment de pagament d'aquestes quanties».

De conformitat amb l'article 5.2 de la Llei 5/2021 reglamentària es podran preveure altres directrius de coordinació.

València, 17 de juny de 2022,

La consellera secretària,
MÓNICA OLTRA JARQUE

– Art. 5.6: «Sin perjuicio de las facultades de impugnación atribuidas a la comunidad autónoma por la legislación vigente en relación con los actos y los acuerdos de las diputaciones provinciales que infrinjan las normas y las obligaciones derivadas de esta ley, el Consell, en aplicación del artículo 66 del Estatuto de autonomía de la Comunitat Valenciana, podrá requerir a la persona titular de la presidencia de la diputación de que se trate, cuando advierta que dichas infracciones se han cometido, a que respeten las directrices de coordinación, con indicación de las rectificaciones o subsanaciones que procedan.»

– Art. 5.4: «Para asegurar el debido cumplimiento de las obligaciones derivadas del Estatuto de autonomía de la Comunitat Valenciana, de esta ley y del plan sectorial, el Consell, bien directamente en todo caso, o bien a través del departamento competente en régimen local, podrá recabar de las diputaciones provinciales toda la información que considere necesaria y efectuar cuantas comprobaciones considere oportunas».

– Art. 6: «El procedimiento para la asignación anual de la cuantía presupuestada por la Generalitat correspondiente a cada entidad beneficiaria se iniciará de oficio por la persona titular del departamento con competencias en administración local, a quien corresponderá emitir la resolución de reconocimiento de conformidad con las reglas de distribución contenidas en esta ley, previo conocimiento por la Comisión de colaboración y coordinación del Fondo de Cooperación Municipal de la Comunitat Valenciana. En esta resolución se establecerá el procedimiento de pago de dichas cuantías».

De conformidad con el artículo 5.2 de la Ley 5/2021 reglamentaria se podrán prever otras directrices de coordinación.

València, 17 de junio de 2022

La consellera secretaria,
MÓNICA OLTRA JARQUE